

kan anføres, at en Damper ved Losning af en Ladning paa ca. 2,000 Tons Kul, for hvilken den kunde oppebære en Fragt af 8—10,000 Kr., havde at erlægge ca. 150 Kr. i Bolværkspenge ved offentlig Bolværk, og hvis det var en udenlandsk Damper, der lossede ved privat Bolværk, altsaa med et Tillæg af 50 pCt., ca. 225 Kr.

I disse Forhold skete der imidlertid nogen Forandring i 1899, da der ved Havneforvaltningens Initiativ af Ministeriet fastsattes ny Bolværkstakster saaledes, at der for hvert Anlæg ved Bolværk betales a) en fast Afgift af 6 Øre pr. Netto-Registerton af hele Skibets Tonnage, og dernæst b) 10 Øre pr. Ton af Gods, der losses eller lades. Idet der nu herved kun er fastsat den Begrænsning, at den under b anførte Afgift ikke i alt maa overskride 10 Øre pr. Ton af hele Tonnagen, er der — som det vil ses — ved Havneforvaltningens eget Initiativ skabt en Mulighed for, at et Skib ved Anlæg ved flere Bolværker kommer til i alt at betale mere end den samlede Afgift, 16 Øre, af hele Tonnagen. Der vises imidlertid altid fra de private Bolværksejeres Side Skibene Imødekommenhed i saadanne Tilfælde, hvor Bolværkspengene kunde blive ubillig høje. Københavns Havn er, under de nuværende Forhold, siden Skibsafgiftens og Havneafgifternes Ophævelse i 1891 en af de billigste Havne Øst for Skagen, og Bolværksafgiften har, os bekendt, aldrig givet Anledning til nogen som helst Klage fra Skibsfartens Side. I øvrigt vil det sikkert ikke være vanskeligt at faa samtlige private Bolværksejere til at indgaa paa en Ordning om en Fordeling af Bolværkspengene mellem Havnevæsenet og dem, efter den paa hvert Sted lossede eller ladede Varemængde, saaledes at denne ret betydningsløse Ulempe helt fjernes.

2. Ordningen af Trafikken i Havnen.

Ved Betragtningen af dette Spørgsmaal maa vi henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, at Lovforslaget udtrykkelig tager Sigte ikke blot paa Bolværker i privat Eje, som støde op til offentlig Gade eller Plads, men ogsaa paa Bolværker i privat Eje, som støde op til privat Plads (se Bemærkningerne til Lovforslaget, Stykke 3, pag. 2).

Disse Bolværker tilhøre industrielle Virksomheder og andre Næringsvirksomheder, som ere Ejere ogsaa af de til Bolværkerne stødende Arealer, som paa disse Arealer drive deres Næring, og for hvem Raadigheden over Bolværk ved dybt Vand i Havnen er en Livsbetingelse. De benytte deres Bolværker til der at losse og lade de Skibe, som føre Varer til og fra Virksomheden, til der at henlægge Skibe, som reparere, eller som færdiggøres efter Stabelafløbning. Om fra Havneforvaltningens Side at ordne Trafikken ved disse Bolværker kan der ikke blive Tale, thi Anlægget ved dem maa forbeholdes de Skibe, som have Ærinde ved vedkommende Fabrik og *Adgangen til dem fra Landsiden gaar over privat Grund*. Havneforvaltningen vil altsaa være ganske ude af Stand til at anvise et hvilket som helst Skib Liggeplads ved et af disse Bolværker for Losning eller Ladning, medmindre der gives dette Lovforslag en endnu langt større Rækkevidde, end det efter sin Ordlyd har.

Endelig skulle vi, da det af Ministeren for offentlige Arbejder ved Sagens første Behandling blev hævdet, at den Ekspropriationsret, som Lovforslaget giver Ministeriet, er mindre vidtgaaende end den Ret, som efter Bygningslovens § 14 er tillagt Københavns Kommune til at ekspropriere de private tilhørende Grunde, Bygninger m. m., der ere til Hinder for en bedre Ordning af Stadens Gader, Torve og Veje, tillade os at henlede Opmærksomheden paa, at den nævnte Paragraf i Bygningsloven udtrykkelig tilføjer den meget væsentlige Indskrænkning, at det i et saadant Tilfælde *altid staaar Ejeren frit for at begære den hele Ejendom overtagen af Kommunen*. Den Betydning det har for en Næringsvirksomhed, at der til dens Ejendom hører Bolværk ved dybt Vand i Havnen er overordentlig stor og dertil næsten umulig at anslaa i Pengeværdi, ligesom en Ekspropriation af Bolværket kan antages i mange Tilfælde at ville volde højst alvorlige Vanskeligheder i Ejendommens Prioritetsforhold og ganske forrykke disse. Navnlig ogsaa under Hensyn hertil maatte der i alt Fald gives Lovforslaget den analoge Tilføjelse, at det ved en Ekspropriation af Bolværket altid skulde staa Ejeren frit for at begære hele Ejendommen overtagen af Havnevæsenet.